

Oona Törmi

Eroica, Faunin iltapäivä ja Daphnis et Chloé.

Kuinka harjoitella tunnettuja huilusooloja?

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi (AMK)

Musiikin tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

15.05.2023

Tiivistelmä

Tekijä:	Oona Törmi
Otsikko:	<i>Eroica</i> , <i>Faunin iltapäivä</i> ja <i>Daphnis et Chloé</i> . Kuinka harjoitella tunnettuja huilusooloja?
Sivumäärä:	32 sivua
Aika:	15.05.2023
Tutkinto:	Musiikkipedagogi (AMK)
Tutkinto-ohjelma:	Musiikin tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto:	Soiton- ja laulunopetus (Huilu, klassinen)
Ohjaaja:	Annu Tuovila, MuT
Arviointi:	Okko Kivikataja, MuM

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan tunnettujen orkesterimusiikin huilusoolojen harjoittelua. Tarkasteltavat teokset ovat Ludwig Van Beethovenin viides sinfonia *Eroica*, Claude Debussyn *Faunin iltapäivä* sekä Maurice Ravelin *Daphnis et Chloé*. Tarkoituksena on selvittää, kuinka huilistin kannattaa harjoitella musiikillisesti ja teknisestikin haastavia huilusooloja. Työn ensimmäisessä osiossa keskitytään hyvään intonaatioon sekä äänen hallintaan. Toisessa osiossa puolestaan perehdytään hengitystekniikkaan ja vibratoon. Lopuksi käsitellään musiikillisen ilmaisun teemaa.

Lähdemateriaalina olen käyttänyt videotallenteita, artikkeleita, opinnäytetöitä sekä partituureja. Olen myös itse harjoitellut kyseiset huilusoolot ja soveltanut löytämiäni harjoitusmetodeja.

Tuloksista selviää, että huilisteille haasteellisia asioita sooloissa ovat intonaatio, sormitekniikka, hengitys, vibrato sekä musiikillinen ilmaisu. Erilaiset mielikuvat auttavat harjoittelussa niin musiikillista kuin teknistäkin puolta. Jokaiselle huilistille kuitenkin toimivat erilaiset menetelmät, ja sen vuoksi onkin tärkeää itse kokeilla, mitkä menetelmät ruokkivat parhaiten omaa harjoittelua.

Tämän opinnäytetyön tuloksia voivat soveltaa huilistit sekä huilunsoitonopettajat. Opinnäytetyö auttaa huilisteja valmistautumaan soolojen harjoitteluun ja esittämiseen.

Avainsanat: huilu, huilusoolo, harjoittelu

Tämän opinnäytetyön alkuperä on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

Abstract

Author: Oona Törmi
Title: *Eroica*, *Afternoon of a Faun* and *Daphnis et Chloé*: How to Practice Well-known Flute Solos?
Number of Pages: 32 pages
Date: 15 May 2023

Degree: Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme: Music
Specialisation Option: Flute Pedagogy
Instructor: Annu Tuovila, DMus

The Bachelor's thesis investigates how to practice three well-known flute solos. These excerpts are from Ludwig van Beethoven's Fifth Symphony *Eroica*, Claude Debussy's *Afternoon of a Faun* and Maurice Ravel's *Daphnis et Chloé*. The purpose is to discover how to practice these musically and technically challenging flute solos. The first section focuses on good intonation and sound management. The second section explores breathing techniques and vibrato and the last one focuses on the theme of musical expression.

As a source material, I have used video recordings, articles, theses, and scores. I have also practiced these flute solos myself and developed the methods I have found.

The study showed that the challenging aspects of the flute solos are intonation, fast fingerings, breathing, vibrato and musical expression. Different mental images in mind can facilitate practicing. However, different methods work for different people. That is why every flutist should try and find out which technique works best for them.

The findings and recommendations of this thesis can be helpful for flutists and flute teachers in preparation for practicing and performing demanding flute solos.

Keywords: flute, flute solo, practice

The originality of this thesis has been checked using Turnitin Originality Check service.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	<i>Eroica</i> : intonaatio huilusoolon keskiössä	2
2.1	Puhdas intonaatio	3
2.2	Tasaiset ja vikkelät 16-osanuotit	8
2.3	Fraseeraus soolon lopussa	11
3	<i>Faunin iltapäivä</i> : puhallustekniikkaa koetteleva huilusoolo	14
3.1	Hengitystekniikka kuntoon	15
3.2	Luonnollinen vibrato	18
4	<i>Daphnis et Chloé</i> : rytmikkaa ja joustavuutta vaativa huilusoolo	20
4.1	Numero kolme soolon rakenteena	21
4.2	Musiikillinen tulkinta	24
5	Pohdinta	27
	Lähteet	30

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä syvennyn kolmeen tunnettuun huilusooloon eri orkestereiteoksista. Työssä hyödyntämäni soolot löytyvät seuraavista teoksista; Ludwig van Beethovenin kolmas sinfonia *Eroica*, Claude Debussyn *Faunin iltapäivä* ja Maurice Ravelin teos *Daphnis et Chloé*. Käsittelen huilisteille haastavia sekä musiikillisia että teknisiä asioita, joita ilmenee kyseisissä sooloissa. Tavoitteenani on löytää tehokkaita työkaluja kyseisten teosten harjoitteluun. Haluan myös auttaa huilisteja ymmärtämään enemmän näistä teoksista, sillä niitä ei vain soiteta usein orkestereissa, vaan kysytään myös usein koesoitoissa. Olen itse harjoittelut kyseiset huilusoolot ja tässä opinnäytetyössä tulen tarkastelemaan niitä huilistin näkökulmasta sekä jakamaan erilaisia löytämiäni ja oppimiani harjoitustapoja. Huilusoolo teoksessa *Eroica* löytyy tahdeista 192–219, *Faunin iltapäivässä* tahdeista 1–4 ja *Daphnis et Chloén* huilusoolo löytyy harjoitusnumeroista 176-179.

Opinnäytetyössäni tutkin soolojen soittamisessa esimerkiksi seuraavia kysymyksiä: Miten rakennamme puhtaan intonaation ja miksi se on tärkeä? Kuinka saamme soitettua riittävän nopeasti vaikeat paikat? Minkälainen on oikea hengitystekniikka ja miten fraaseja on mahdollista pidentää soittaessa? Kuinka saamme luotua luonnollisen vibraton? Miten edistämme omaa musiikillista ilmaisua?

Jotta voin paneutua tähän aiheeseen, olen harjoitellut soolot itse sekä kuunnellut eri huilistien tulkintoja teoksista. Olen myös tutustunut huilistien yleisiin haasteisiin lukemalla artikkeleita ja muiden opinnäytetöitä sekä katsonut erilaisia videotallenteita. Käytän työssäni nuottikuvia partituureista sekä pelkistä huilustemmoista havainnollistaakseni kertomaani.

Aiheen käsittelyn aloitan luvusta kaksi, jossa tarkastelen Beethovenin kolmannen sinfonian *Eroican* viimeisen osan huilusooloa. Haastavana näkökulmana toimii lähinnä huilistin intonaatio. Käsittelen luvussa myös muita teknisesti sekä

musiikillisesti tärkeitä ja haastavia asioita, joita soolosta löytyy. Kerron ensin hieman oleellista taustaa Ludwig van Beethovenista ja *Eroican* viimeisestä osasta, ennen kuin lähdän tarkastelemaan itse huilusooloa. Luvussa kolme puolestaan käsittelen hengitystekniikkaa. Claude Debussyn *Faunin iltapäivän* huilusoolon keskiössä on hengitystekniikka. Tämä solo on kuuluisa sen hyvin haastavista hengityspaikoista. Mahdollisia hengityspaikkoja on hyvin vähän, mikä aiheuttaa erilaisia haasteita. Käsittelen tässä luvussa myös vibraton muodostamista, joka on soolon toinen suuri haaste. Luvussa neljä käytän esimerkkinä Maurice Ravelin teosta *Daphnis et Chloé*, jossa keskitytään erityisesti musiikillisen ilmaisuuden luomiseen. Lopuksi kasaan tutkimustulokseni yhteen ja kerroin, minkälainen prosessi opinnäytetyö oli.

Koen, että monet huilistit ovat jumissa oman harjoittelun kanssa. Tällä opinnäytetyöllä haluan tarjota uutta näkökulmaa huilunsoiton harjoitteluun ja lisätä tunnettujen huilusoolojen tuntemusta. Haluan myös lisätä huilistien ymmärrystä yleisistä haasteista, joita huilistit kohtaavat. Yleensä huilistit tietävät mikä on haastavaa ja mikä ei, mutta sitä ei osata perustella riittävästi. Tämän vuoksi voi olla myös hankaluuksia löytää uusia harjoittelumetodeja näihin haasteisiin. Olen itse usein syyllistynyt tähän, joka oli yksi syy miksi valitsin kyseisen aiheen opinnäytetyölleni. Haaveilen orkesterihuilistin urasta ja koen, että ei vain yleisiin huilistien haasteisiin perehtyminen, mutta myös huilusoolojen tuntemus, varsinkin näin tunnettujen soolojen kohdalla, auttaa minua tulevaisuudessa orkesterimusiikon työssä sekä mahdollisissa koesoitoissa. Lisäksi materiaaleja voi myös hyödyntää pedagogisiin tarkoituksiin opetuksessa.

2 *Eroica*: intonaatio huilusoolon keskiössä

Beethovenin kolmannen sinfonian *Eroican* neljännen ja viimeisen osan huilusoolo kestää vain alle kolmenkymmentä sekuntia. Beynon (2020) pohtii videotallenteessaan, miksi sitä pyydetään yleensä soittamaan koesoitoissa hakiessa orkesterista huilistin paikkaa, vaikka se ei välttämättä vaikuta kovin merkittävältä? Hän vastaa, että todellisuudessa lyhyessä soolopätkässä on monia tekni-

siä sekä musiikillisia haasteita. Näitä ovat esimerkiksi soolon hyvin laaja dynaaminen alue, hyvä intonaatio, fraseeraus, tarkka staccato ja tasapaino rekistereiden välillä. (Beynon, 2020) Tässä luvussa käsittelemme erityisesti intonaatiota, ta-saisia ja vikkeliä 16-osanuotteja sekä soolon näyttävää musiikillista loppua.

Schwarm (2016) kertoo artikkelissaan, että *Eroica* on yksi Beethovenin tunnetuimpia teoksia ja se sai ensiesityksensä vuonna 1805 Wienissä. Austin (2017) mainitsee, kuinka *Eroica* oli ensimmäinen suurenmoinen romantiikan ajan sinfonia. Beethovenin musiikin aikakausi usein mielletäänkin klassismin ja romantiikan välille.

2.1 Puhdas intonaatio

Kun puhutaan intonaatiosta, sekoitetaan se usein viritykseen. Tulee kuitenkin muistaa, että nämä kaksi tarkoittavat eri asioita. Virityksellä tarkistetaan, että huilu on vireessä. Tämä usein tarkistetaan muutamalla sävelellä viritysmittarin tai jonkin muun instrumentin, kuten pianon, avulla. Intonaatiolla kuitenkin tarkoitetaan sitä, miten huilisti pitää sävelkorkeuden ympäristöönsä sopivana oli kyse mistä äänestä tahansa. Huilisteille yleensä ylä-äänit ovat liian korkeita ja alää-
net liian matalia. Hyvällä ansatsilla eli huuliotteella on helpoin tapa korjata sä-
velpuhtautta. Suunnatessa puhallusta ylä-ääniä soittaessa alaspäin ja alääniä
soittaessa ylöspäin, on tehokas tapa suhteuttaa äänit toisiinsa. Hyvä tuki keski-
vartalossa ja tämän johdosta tasainen puhallus myös edistää sävelpuhtautta.

Huilu aloittaa soolon puolella välissä sinfonian viimeistä osaa. Jo ensimmäisissä kolmessa tahdissa on haastavaa hyvä intonaatio, sen oktaavihyppyjen vuoksi. Tämä näkyy kuvassa 1. Huilisteille on onneksi olemassa ylärekisterin sävelille tarkoitettuja apusormituksia, jotka laskevat hiukan intonaatiota.

The image shows a musical score for the Flute part of Ludwig van Beethoven's Symphony No. 3, Allegro molto, measures 192-219. The score is in G major and 3/4 time. It features a complex, fast-moving melodic line with many accidentals. A blue box highlights a section of the first staff, labeled 'FLAUTO PRIMO' and 'ff'. The score includes dynamic markings such as 'ff', 'p', and 'Cres.'.

Kuva 1 Ludwig van Beethoven sinfonia nro 3, *Allegro molto*, huilustemma, tahdit 192–219. (Beethoven, 2023)

Beynon (2020) mainitsee, että mikäli huilu on avoläppäinen, voi oikean käden kolmannen sormen läpän painaa alas niin, että läpän reikä ei kuitenkaan peity. Vaihtoehtoisesti voi myös painaa fis-läpän kokonaan kiinni. Tämä auttaa pitämään oktaavin hyvin vireessä, eikä kolmannen rekisterin f-nuotti ole liian korkea. Nyanssina on fortissimo, jonka vuoksi nimenomaan ylä-äännet usein nousevatkin liian korkeiksi. On suositeltavaa, että alkua harjoitellaan viritysmittarin kanssa. Aluksi kannattaa harjoitella kyseistä kohtaa vain mezzofortessa, jonka jälkeen vähitellen kasvattaa dynamiikka fortissimoon edelleen viritysmittari apuna. (Beynon, 2020)

Vaikka nämä olivat mielestäni hyvin tärkeitä ja olennaisia teknisiä apukeinoja sävelpuhtauden korjaamiseen omassa harjoittelussa, koin kuitenkin, että apusormitusten lisäksi on vieläkin tärkeämpää ajatella tasaista ilmavirtaa. Helposti huilisteilla tulee käytettyä fortessa liian voimakasta ilmavirtaa, joka nostaa viritystä. Ilmavirtaa kannattaa siis hieman hidastaa ja puhallusta suunnata ylähuulen avulla enemmän nimenomaan alaspäin.

Huomasin, että tehokkaana intonaatioharjoituksena omassa harjoitteluprosessissani toimi ”flageoletti” -harjoitus. Sormituksina ovat alarekisterin sävelet, joita

yli puhalletaan. Näin korkealla kuuluu haaleana sävynä eri ylärekisterin nuotteja, joita voidaan verrata sävelten oikeisiin sormituksiin ja tarkastaa puhdas intonaatio. Ylipuhalletut äänet ovat yleensä aina vireessä. Tätä harjoitusmetodia hyödynsin menestyksekkäästi soolon ensimmäisten tahtien harjoittelussa.

Beynon (2020) myös huomauttaa, että intonaatiota voi harjoitella ja tarkastella kuuntelemalla ja tuntemalla kyseisten tahtien soinnut. Harjoittelussa voi käyttää pianoa apuna. Sointu painetaan pianosta ja annetaan soida pedaalin avulla, jonka päälle harjoitellaan säveliä ja kuunnellaan niiden intonaatiota. (Beynon, 2020) Koin tämän harjoittelumetodin erittäin tehokkaana, sillä tällä tavalla voidaan soittaa koko fraasi ja harjoitella sen intonaatiota sen sijaan, että harjoiteltaisiin jokaista nuottia erikseen. Tämä harjoitusmetodi myös pakottaa korvia aktiivisesti kuuntelemaan sävelpuhtautta sen sijaan, että viritysmittari hoitaisi homman puolestani. Tarkka korva intonaatiota kuunnellessa on suuri etu soittaessa muiden kanssa, sillä eihän esiintymisissäkään meillä ole käytettävissä mittaria, josta voisimme tarkistaa sävelpuhtauden. Haastetta voi toki tuoda se, että piano ei viritykseltään tasavireisenä ole aivan samassa asemassa kuin orkesteri.

Kuvan 2 tahtien kaavassa on kyseessä sekvenssi. Kun puhutaan kasvavasta sekvenssistä, olisi tärkeää, että musiikilla olisi selkeä suunta. Kasvavan dynamiikan lisäksi suuntaa musiikille antaa jatkuva ilmavirta. Vaikka fraseeraus meenekin kahden tahdin sykleissä, ei ilmavirran kuitenkaan tule olla katkonaista. Viulut soittavat huilun kanssa oktaaveissa saman melodian, joten intonaation on oltava kohdallaan tässä paikassa.

The image shows a page of a musical score for Ludwig van Beethoven's Symphony No. 3, Allegro molto, measures 194-201. The score is in G major and 3/4 time. It features a piano (p) dynamic at the start of measures 194-195, followed by a crescendo (cresc.) leading to fortissimo (sf) in measure 201. The score includes staves for strings and woodwinds. Two blue boxes highlight specific melodic lines in the upper staves.

Kuva 2 Ludwig van Beethoven sinfonia nro 3, *Allegro molto*, partituuri, tahdit 194–201. (Beethoven, 2023)

Beynon (2020) myös huomauttaa, kuinka vaikea dynamiikan hallinta kuvan 3 tahdeissa on. Piano nyanssi tulee heti crescendon perään (kuvan kolme ympyröidyt nuotit) ja pysyy piano nyanssissa ylänuoteilla. Piano nyanssin pitäisi tulla juuri oikeaan kohtaan, ei ennakkoiden liian aikaisin. Pitäisi tuntua miellyttävältä siirtyä ylärekisterissä fis-nuotti fortissimosta g-nuotti pianoon. Haasteena on, että fis-nuotti saattaa usein olla liian korkea fortissimossa ja g-nuotti liian matala. (Beynon, 2022) Tätä kohtaa harjoitellessa hyödynsin ilmapirtaa. Fis-nuotilla

hieman hidastin puhallusta, kun taas g-nuotilla puhalsin huomattavasti nopeammin.

The image shows a musical score for the Flauto Primo part of Ludwig van Beethoven's Symphony No. 3, measures 188-223. The score is written in G major and 3/4 time. It features four staves of music. The first staff starts at measure 188 with a dynamic of *f*. The second staff has dynamics of *f*, *ff*, and *p*, with a *Cres.* marking. The third staff has dynamics of *sf* and *f*, with a *Cres.* marking. The fourth staff has dynamics of *p* and *sf*. There are several blue circles highlighting specific notes and groups of notes, and blue boxes highlighting specific passages. The score includes various articulations such as accents, slurs, and trills.

Kuva 3 Ludwig van Beethovenin sinfonia nro 3, *Allegro molto*, huilustemma, tahdit 188–223. (Imslp)

Louke (2004) mainitsee tekstissään, kuinka tärkeä hyvä soittoasento on intonaatiolle. Huilistin olkapäät sekä lantio tulisi olla samassa linjassa. Paino tasaisesti lantion päällä, ei liian takana tai edessä. Tällöin vältymme ilmavirran häiriöiltä ja selän rasitukselta. Leuka tulisi olla tarpeeksi ylhäällä, ettei intonaatio ole yhtään liian matala. (Louke, 2004) Oman harjoitteluprosessin aikana huomasinkin, että suukappaleeni oli liian sisäänpäin ja leuka hieman alhaalla. Kun muistin nostaa nuottitelimeen tarpeeksi ylös, myös leuka pysyi ylhäällä. Puhalluksenkin olisi tarkoitus suunnata yläviistoon, jolloin ääni on mahdollisimman avoin ja kirkas. Tämä edistää myös intonaatiota.

Laakso ja Lappalainen (2014) mainitsevat, että huilisteille puhdasta intonaatiota eli äänen puhtautta voi olla vaikea kuulla. Etenkin huilunsoiton opetteluun alussa on erittäin vaikea hallita äänen puhtautta. Korva siis helposti tottuu huilun virheisiin, minkä jälkeen myöhemmin, kun ansatsi ja intonaatio paranevat, voi olla

haastavaa erottaa puhdasta epäpuhtaasta. Epäpuhtaus voidaan määritellä mikrointervalleina, ja varsinkin se, onko nuotti liian matala vai korkea voi olla hyvin haastavaa tunnistaa. Intonaation kuuntelu ja harjoittelu olisi siis erittäin tärkeää jo huilunsoiton opettelyn alkuvaiheissa. (Laakso & Lappalainen, 2014)

2.2 Tasaiset ja vikkelät 16-osanuotit

McBrearty (2020) kirjoittaa, kuinka yleensä huilisteilla on kolme ongelmaa, joiden vuoksi nopeat kuviot eivät kuulostaa sulavilta ja puhtailta. Hän korostaa, että ennen kuin ongelmia lähdetään korjaamaan, täytyy huilistin tietää duuriasteikot, molliasteikot sekä arpeggiot. (McBrearty, 2020) Lämmitellessä kannattaa siis satsata erilaisiin skaalaharjoituksiin. Kun voimme tunnistaa nuotissa olevan hankalan kohdan asteikon, tulee sen harjoittelusta huomattavasti helpompaa, jos osaamme jo entuudestaan kyseisen asteikon. Pitkän huilistin uran aikana asteikot olivat itselleni jo melkoisen tuttuja. Huomasin kuitenkin huomattavan eron, kun harjoittelin asteikkoja erikseen kappaleen harjoittelemisesta.

Ensimmäinen ongelma McBreartyn (2020) mielestä on se, että lähes aina huilistit lähtevät soittamaan paniikinomaisesti liian nopeasti. Huilistit ajattelevat, että he eivät ehdi jostain syystä soittamaan kaikkia säveliä. Näin aiheutuu se ongelma, että sormet ja kieli liikkuvat eri tahtiin. Käytännössä sormet siis liikkuvat nopeammin, eikä kielitys pysy perässä. Ongelman ratkaisuksi hän suosittelee metronomin käyttöä. (McBrearty, 2020) Koin myös itse metronomin parhaaksi ystäväkseni. Beynonkin (2020) mainitsi, että soolossa haasteena on orkesterin kakkosviulun ja alttoviulun välinen dialogi. Tempolla on joskus taipumus hidastua, joten 16-osien kohdalla on syytä varoa, ettei soita liian nopeasti. Kannattaa mieluummin ajatella jarrua ja hidastaa tempoa tietoisesti. (Beynon, 2020) Harjoitellessa huomasin juuri tämän ongelman. Kannattaa siis ainakin alussa pitää metronomia harjoituksessa mukana, jotta 16-osanuotit eivät kuulosta lainkaan hätäisiltä.

Toinen ongelma McBreartyn (2020) mukaan on sormituksissa. Jotkut sormitusvaihdot ovat toisia hankalampia ja se on yksilöllistä. Täytyy siis etsiä ongelmäsormitukset ja työstää niitä erikseen. (McBrearty, 2020) Tähän ongelmaan olen löytänyt ainakin itselleni tehokkaan harjoituksen. Olen kokenut rytmien vaihtelun hyvänä harjoittelumetodina. 16-osien sijaan, kannattaa nuotit soittaa esimerkiksi tii-ri-, ti-tiri, tiri-ti tai ti tiri ti -rytmeillä, kuitenkin tasaisesti. Tällöin jokaiseen nuottiin kohdistetaan vuorotellen nopea sormitus ja näin saadaan harjoiteltua jokaista sormivaihdosta. Tämän harjoittelun avulla löydetään myös nopeasti missä sormituksissa kaikista suurin haaste piilee.

McBrearty (2020) kertoo, että kolmas haaste on nuottien yli hyppiminen. Sormet eivät pysty välttämättä muistamaan yksinkertaisesti kaikkia säveliä. Tähän McBrearty kertoo muutaman harjoittelumetodin. Ensin tulee etsiä ongelmanuotti, joka jää usein välistä. Ensin soitetaan vain kolme nuottia, yksi ongelmanuottia ennen ja yksi sen jälkeen. Kun nuo kolme ovat tasaiset, lisätään pikkuhiljaa yhä enemmän nuotteja, kunnes koko skaala on saatu tasaiseksi. (McBrearty, 2020)

Beynonin (2020) mielestä suurin haaste on rekistereiden tasapaino. Usein huijlistit menettävät vahvan äänen juuri niissä tärkeimmissä kohdissa, joissa sen tulisi kuulua (ks. kuva 4). Kolme ensimmäistä 16-osanuottia (kohoisku ja ensimmäinen kuudestoistaosa) kannattaakin soittaa mahdollisimman vahvasti ja suurella voimakkuudella. Korkean g-nuotin ympärillä olevat nuotit kannattaa puolestaan soittaa pehmeämmin ja lyhyemmin, jotta ne eivät särähdä liikaa kuulijan korvaan ja ovat täten myös tasapainossa matalien äänien kanssa. Luonnollisesti samalla staccato muuttaa muotoaan. Matalassa rekisterissä tulisi ajatella 16-osanuotteja pidempinä, kun taas ylemmässä rekisterissä huomattavasti lyhyempinä ja kevyempinä. (Beynon, 2020)

8 FLAUTO PRIMO

Kuva 4 Ludwig van Beethoven sinfonia nro 3, *Allegro molto*, huilustemma, tahdit 188–223. (Beethoven, 2023)

Matalat äänet ovat harvoin tasapainossa korkeiden äänien kanssa, sillä huilisteille on luonnollista soittaa korkeat äänet voimakkaammin kuin matalat. Sen sijaan, että ajattelee skaalaa soittaessa puhalluksen menevän ylös ja alas, kannattaa sen sijaan ajatella sen pysyvän paikallaan ja antaa sormien vain liikkua. Tätä harjoitusta voi tehostaa laulamalla samaan aikaan kuin soittaa. Tarkoituksena on siis laulaa samaa ääntä yhtäjaksoisesti samaan aikaan, kun soittaa harjoiteltavaa paikkaa. Tämä harjoitus ei ehkä kuulosta kovin kauniilta, mutta on sitäkin tehokkaampi.

Oman huilistin uran aikana olen oppinut opettajiltani monia teknisiä sormiharjoituksia, jotka ovat auttaneet minua tämän soolon harjoittelussa. Nopeita kuvioita harjoittelussa on tärkeää muistaa, että sormien tulisi liikkua täysin tasaisesti. Jos harjoitteluvaiheessa on hypätty liian nopeasti liian nopeaan tempoon, huomaan sen yleensä myös epätasaisista nuoteista. Tärkeää olisi siis muistaa, että harjoitusvaiheessa aloitetaan hitaasta temposta. Paikkoja tulisi aluksi soittaa niin hitaasti, että kaikki nuotit pysyvät tasaisina. Vasta tämän jälkeen voi siirtyä nopeampaan tempoon. Nopeasti soittaessa on myös pidettävä huoli siitä, että sormet pysyvät pyöreinä ja lähellä läppiä, silloinkin, kun niitä ei aktiivisesti käytä. Pyöreyttä voi kuivaharjoitella, vaikka pöydän reunaan vasten tai huilun kanssa ensin soittaen hitaasti, minkä jälkeen pikkuhiljaa tempoa kiihdyttäen.

Kun sain nämä seikat kuntoon, oli huomattavasti helpompaa ja sulavampaa soittaa nopeasti.

Metsälä (2010) kirjoitti, että kokonaisuuden ajattelun sijaan harjoiteltaessa vaikeita paikkoja, tulisi ne pilkkoa osiin ja harjoitella pala kerrallaan. Jos keskittään sormiteknisesti vaikeisiin paikkoihin, ei kannata keskittyä samaan aikaan myös esimerkiksi fraseeraukseen tai dynamiikkaan. Hän kuitenkin huomauttaa, että kun harjoittelu kohdistetaan sormiin, on oltava tarkkana, ettei kuitenkaan muu tärkeä asia, kuten hengitys, harjaannu pysyvästi huonommaksi. Harjoittelun tulisi siis olla yhteen haasteeseen, kuten sormiin, kohdistettua, mutta kuitenkin niin, että perushallinta pysyisi mahdollisimman hyvänä. (Metsälä, 2010, s. 21)

2.3 Fraseeraus soolon lopussa

Kuvassa 5 näkyy soolon lopun tahdit ja niissä keskittään eleganttiin fraseeraukseen. Fraseerausta huilisti voi tehdä pienillä kirjoittamattomilla nyansseilla, joita hän tuo esille oman musiikillisen ilmaisun pohjalta. Minua on auttanut ajatus siitä, että tahdin alussa soitan hitaammin vaihtuvat nuotit, jonka jälkeen tahdin lopussa kiihdytän tempoa. Tämän tulisi kuitenkin tapahtua lähes huomaamatta ja kapellimestaria seuraamalla. Ei ole siis tarkoitus hypätä täysin pois temposta ja soittaa liian vapaasti.

Kyseisessä kohdassa on myös hyvä muistaa, ettei toinen nuotti ole liian dominoiva. Yleensä ylempi nuotti eli tässä tapauksessa d-nuotti on luonnollisesti dominoivampi, jonka vuoksi harjoitellessa kannattaa kohdistaa ajatusta enemmän cis-nuottiin.

Kuva 5 Ludwig van Beethovenin sinfonia nro 3, *Allegro molto*, huilustemma, tahdit 188–223. (Beethoven, 2023)

Beynonin (2020) mielestä, loppuun huilistin tulisi soittaa näyttävä crescendo, jossa asteikko rullaa alas. Kannattaa aloittaa kuvassa 5 näytetyt vuorottelevat nuotit vahvasti, minkä jälkeen tehdä selkeä diminuendo ja kevennetään sävyä, jolloin sointi kuulostaa ”leijumiselta”. Seuraavassa tahdissa, joka näkyy kuvassa 6, päästetään ääni vapaaksi ja avataan se crescendolle. Viimeiselle a-nuotille tulisi antaa tarpeeksi määritelmää ja paljon vahvaa ääntä, sillä se on crescendon huippu. Tällöin viimeinen ääni myös kuulostaa merkittävältä ilman, että sen joutuu soittamaan pidemmäksi kuin se on kirjoitettu. (Beynon, 2020)

Kuitenkin kuuluisan huilistin Emmanuel Pahudin (2013) soittamassa versiossa hän puolestaan kasvattaa musiikkia vuorottelevilla nuoteilla (kuva 5) ja antaa alas menevän asteikon ensimmäisille äänille suurimman painon (kuva 6), jonka jälkeen keventää huomattavasti loppua kohden ennen viimeistä trilliä. Mielestäni tämä kuulosti musiikillisesti paremmalta, jonka lisäksi se on huilisteille paljon luonnollisempaa. (AbsolutelyPahud, 2013)

Kuva 6 Ludwig van Beethoven sinfonia nro 3, *Allegro molto*, huilustemma, tahdit 188–223. (Beethoven, 2023)

Jotta viimeinen trilli (kuva 7) kuulostaisi mahdollisimman luonnolliselta ja musiikilliselta eikä liian tekniseltä, kannattaa senkin harjoitteluun paneutua. Yksi keino, joka on itseäni auttanut, on pomppupalloharjoitus. Pomppupalloa aloitetaan hyvin hitaasti trillaamaan, jonka jälkeen trillaustempoa kiihdytetään pikkuhiljaa. Lopulta olemme jo hyvin nopeassa tempossa. Harjoituksen voi kääntää myös toisin päin ja aloittaa nopeasta ja hidastaa pikkuhiljaa. Tällöin saamme luotua mahdollisimman luonnollisen kuuloisin trillin. Tarkoituksena olisi, että päänuotti e olisi huomattavasti dominoivampi. E-nuotista aloitetaan ja e-nuottiin lopetetaan ja siinä välissä trillataan etusormella. Emmanuel Pahudin (2013) soittamasta verisosta myös huomataan, kuinka hän jättää viimeisen d-nuotin hyvin napakaksi ja lyhyeksi. Trillin tulee olla voimakas ja vahva, jonka jälkeen viimeinen ääni on hyvin lyhyt ja napakka niin, ettei se jyrää trilliä.

The image shows a musical score for the Flauto Primo part of Ludwig van Beethoven's Symphony No. 3, measures 188-223. The score is written in G major and 3/4 time. It features four staves of music. The first staff is marked 'FLAUTO PRIMO' and starts with a dynamic of *f*. The second staff has dynamics *sf* and *p*. The third staff starts with *p*. The fourth staff has dynamics *sf* and *sf*. The score includes various rhythmic patterns, including sixteenth and thirty-second notes, and dynamic markings such as *f*, *sf*, *p*, and *Cres.* (Crescendo). A blue box highlights a specific measure in the fourth staff, which contains a triplet of notes.

Kuva 7 Ludwig van Beethovenin sinfonia nro 3, *Allegro molto*, huilustemma, tahdit 188–223. (Beethoven, 2023)

3 *Faunin iltapäivä*: puhallustekniikkaa koetteleva huilusoolo

Claude Debussyn (1862–1918) teos *Faunin iltapäivä* on huilisteille tunnetusti haastava johtuen pitkistä fraaseista ja vaikeista hengityspaikoista. Tässä luvussa syvennytään huilusoolossa käytettävään hengitystekniikkaan ja lisäksi myös vibraton muodostamiseen, joka on yhtä tärkeässä asemassa tätä teosta soittaessa. Soolo ei ole puhallustekniikan lisäksi huilisteille teknisesti kovin haastava, mutta haastetta tuo sitäkin enemmän soolon oikeanlaisen tunnelman luominen.

Pasila (2016) mainitsee opinnäytetyössään, että Stéphane Mallarmé kirjoitti *Faunin iltapäivä* -runon (1876) ja pyysi Debussyä säveltämään tähän musiikin. Tästä oli tarkoitus tulla näytelmä, mutta sitä ei koskaan tapahtunut. Vuonna 1894 Debussy julkaisi sävellyksensä *Faunin iltapäivä*. Alun perin hänen oli tarkoitus säveltää kolmiosainen teos, mutta kiireiden vuoksi, hän päätyi tekemään vain yksiosaisen teoksen. (Pasila, 2016, s. 16)

Pasila (2016) kertoo myös tekstissään, miten erotiikka liittyy *Faunin iltapäivään*. Kromatiikan vuoksi teos voidaan tulkita eroottisena vihjailuna ja kiemurteluna.

Faunin iltapäivä -runo kertoo faunista, joka on puoliuudessa ja mietiskelee näkemäänsä päiväunta keskipäivän kuumuudessa. (Pasila, 2016, s. 16)

Pasila (2016) mainitsee, että huilu aloittaa teoksen yksin ja esittelee ensimmäisenä teoksen teeman kuulijalle. Tämän vuoksi heti alusta huilistin täytyy löytää oikeanlainen tunnelma ja sävy musiikille. Sama aihe toistuu monta kertaa teoksen aikana. (Pasila, 2016, s. 17)

3.1 Hengitystekniikka kuntoon

Usein ajatellaan, että soolo tulisi soittaa vain yhdellä hengityksellä, mutta monen huilistin mielestä tämä ei ole pakollista. Soolon voi kuitenkin soittaa yhdellä hengityksellä vain, mikäli pystyy samaan aikaan pitämään yllä äänen kauneuden ja hyvän intonaation ja kaiken sen, miltä haluamme soolon kuulostavan. Soolossa on kuitenkin muutama paikka, jossa on mahdollista hengittää.

LaCoste (2022) mainitsee videotallenteessaan, että ensimmäinen mahdollinen hengityspaikka on toisen tahdin g-nuotin jälkeen ja toinen mahdollinen hengityspaikka on neljännen tahdin heti ensimmäisen h-nuotin jälkeen (kuva 9). Yleensä esitys tilanteessa jännitys valtaa kehon ja sydän hakkaa yhä kovempaa. Tämän vuoksi hän suosittelee, että olisi hyvä olla harjoiteltuna nuo hengityspaikat, ainakin varalle. Nuo kaksi paikkaa ovat oikeastaan ainoat, joissa on mahdollisuus ottaa ilmaa. Esityksessä soitto tulee kohdistaa yleisöön, minkä vuoksi tarvitaan enemmän ääntä, sävyjä sekä laatua. Tämän vuoksi tulisi soittaa hieman voimakkaammin. Tämä on myös yksi syy, miksi monen täytyy varmasti ottaa lisähengitys sooloa soittaessa. (LaCoste, 2022)

Très modéré

3 FLÔTES

1° SOLO

p doux et expressif

2 HAUTOIS

2 CLARINETTES EN LA

4 CORS A PISTONS EN FA

2 HARPES

1re accordez
LA $\sharp$ -SI $\flat$, DO $\sharp$ -RÉ $\flat$, MI $\flat$ -FA $\flat$, SOL $\sharp$ -LA $\flat$

1° glissando

Très modéré

VIOLONS

ALTOS

VIOLONCELLES

CONTREBASSES

Kuva 8 Claude Debussy *Faunin iltapäivä*, tahdit 1–4. (Debussy, 2023)

Gallen (2018) mainitsee tekstissään, miten huilistien hengityksessä ”hengityksen tuki” on termi, jota kuulee usein. Hengityslihaksien toiminnasta yleisesti huilistit tietävät kuitenkin hyvin vähän ja sen vuoksi jokaisella on hiukan erilainen käsitys hengityksen tuesta ja siitä, miten se aktivoidaan. Hengityksen tuki siis tarkoittaa, miten hengityslihaksia hallitaan, miten säädellään ilman virtausta, no-

peutta ja painetta. Hyvä hengitystekniikka auttaa huilistia hallitsemaan paremmin intonaatiota, dynamiikkaa, kestävyyttä, täyteläisempää soundia sekä vibra-
tion muodostamista. (Gallen, 2018)

Tekstissä kerrotaan, että muutaman ammattihuilistin hengityslihaksia on tutkittu. Heidät pyydettiin soittamaan ensin niin, miten he itse kokivat hyvän tuen, jonka jälkeen heitä pyydettiin soittamaan ilman hyvää tukea. Näistä hengityslihaksista otettiin tarkat mittaukset. Tuloksista selvisi, että kun tukea ei käytetty, kaikilla koehenkilöillä aktivoituivat sivuvatsalihakset. Tämä tapahtui fraasien lopussa, kun ilma oli jo vähissä ja keuhkojen tilavuus pieni. Tällöin ääni supistui, kun sitä pakotettiin ulos. Koehenkilöiden välillä huomattiin joitakin eroja, mutta tuloksista löytyi kuitenkin yhtenäisiä lihasryhmiä, joiden pohjalta yleinen määritelmä voitiin tehdä. Hengitystuki on mekanismi, jolla vältetään uloshengityslihasten aktiivinen, ja tietoinen käyttö aktivoimalla sisäänhengityslihakset. Tämä johdosta keuhkojen tilavuus kasvaa ja uloshengityslihakset pysyvät suhteellisen rentoina, eikä ilmaa väkisin työnnetä ulos, vaan se tapahtuu luonnollisesti. (Gallen, 2018)

Erkkilä (2012) kertoo opinnäytetyössään, miksi hengitystä kannattaa harjoitella. Soittaessa vaadittava ilmamäärä on paljon suurempi, kun arjessa puheessa tarvittu ilmamäärä. Soitossa myös sisään hengitetty ilma tulisi ottaa hyvin nopeasti ja puhaltaa hitaasti ulos. Soiton aiheuttaman rasituksen vuoksi, hengitystä olisi syytä harjoitella. (Erkkilä, 2012, s. 16)

Harjoitellessa tutkin pitkään, millaisten hengitysharjoitusten avulla soolon fraaseja saisi pidennettyä. Erkkilä (2012) mainitsee tekstissään, että parhaimmat hengitysharjoitukset ovat sellaiset, jotka tapahtuvat luonnollisesti. Hän tuo esimerkin esille, jossa pakkasella puhalletaan käsiin lämmintä ilmaa. Kun viedään keskittyminen johonkin muuhun kuin itse hengitykseen, tapahtuu se yleensä melko luonnollisesti. (Erkkilä, 2012, s. 17)

Erittäin tehokas huilulla tehtävä hengitysharjoitus on nimeltään flutter-tonguing. Tässä harjoituksessa hyrisemme r-kirjainta samalla kun soitamme. Tämä saattaa alussa vaatia hieman totutteleamista. Harjoituksessa olisi tarkoitus saada itse

ääni kuuluviin hyvin ja r-kirjaimesta aiheutunutta hyrinää vain vähän taustalle. Näin opimme minimoimaan ilman käytön, mutta niin, että keuhkoihin jää paljon tilaa. Tällöin saamme yhdellä hengityksellä enemmän soitettua.

Mahdollisimman hyvässä hengityksessä tulisi uloshengityksen olla mahdollisimman tasainen ja hallittu. Kyse on ilman säästämisestä. Harjoitellessa huomasin, että kaiken kaikkiaan tarvitsemme yllättävän vähän ilmaa, vaikka soittaisimme pitkiä fraaseja. Sooloa tai mitä tahansa huiluteosta harjoitellessa tulisi paneutua hengitystekniikkaan. Jokaisessa teoksessa on eri pituiset hengitysvälit ja niitä on syytä harjoitella, sillä Erkkilä (2012) mainitsee, että jos ottaa ilmaa päättömänä liikaa, on uloshengitystä silloin vaikea hallita. (Erkkilä, 2012, s. 16)

LaCoste (2022) kertoo videossaan, että tässä soolossa herkkä ja pehmeä tunnelma on kaikki kaikessa. Soittaessa havitellaan ”unelman” ääntä ja sävyä. Lisä hengityksistä ei ole haittaa, sillä kokonaisuutta tarkastellen, soittajan taiteellisuudella ja musikaalisuudella on paljon suurempi merkitys. Hengittämisen avulla voi pitää huolen, että nuo asiat tulevat esille sen sijaan, että hengittämättä kamppaillaan näiden asioiden kanssa ja soitetaan liian mekaanisesti. Tämä soolo tarvitsee taiteellisuutta ja musikaalisuutta. (LaCoste, 2022)

3.2 Luonnollinen vibrato

LaCoste (2022) kertoo videossaan, että huilistilla on oltava vibraton tekniikka kunnossa, jotta sooloon saadaan hyvin mystinen sekä herkkä tunnelma. Kun puhutaan koko teoksen avaavasta soolosta, tulee pyrkiä siihen, ettei vibrato peitä äänen laatua. Koska äänen laatu tulisi olla mahdollisimman pehmeä, tulee pitää huoli siitä, ettei vibrato ole leveämpi kuin itse ääni. Jos huilistilla on liian leveä vibrato, kuulee vibraton aaltoilua enemmän kuin todellista äänen sävyä. Tavoitteena on äänen sisäinen vibrato, jonka saamme vähentämällä aaltoilun painetta. (LaCoste, 2022)

LaCoste (2022) vinkkaa, että hyvä tapa harjoitella, on harjoitella ensin kokonaan ilman vibratoa. Tällöin kuulee hyvin, miten soittaa fraseeraukset sekä dy-

namiikan, sen sijaan, että vibrato peittäisi tämän kaiken. Vibraton taakse helposti peittyvät monet ongelmat. Huilisti voi esimerkiksi luulla, että ilma liikkuu soittaessa, vaikka todellisuudessa se ei liiku. Myös intonaatio voi kuulostaa heti paremmalta, kun ääneen lisää hieman vibratoa. Eliminoimalla vibraton ja harjoittelemalla tätä katkelmaa edellä mainitulla tavalla, kuullaan paremmin oma soitto ja huomataan näin ongelmakohdat. (LaCoste, 2022)

Itse vibrato on käytännössä ilmavirran värähtelyä, joka muodostetaan äänen sävelkorkeutta vaihtamalla. Luonnollista ja kaunista vibratoa voi harjoitella monilla eri tavoilla. Laurel (2013) mainitsee tekstissään muutamia vibraton harjoitusmetodeja, jotka koin tehokkaiksi myös omassa harjoitusprosessissani. Hän mainitsi saman pomppupalloharjoituksen, jota hyödynsin luvussa 2 trillin harjoittelemisessa. Tässä harjoituksessa sävelkorkeutta muutetaan aaltomaisesti ylös alas ja ylös alas. Ensimmäinen tapahtuu hitaasti, jonka jälkeen tempo kiihtyy. Tätä voi harjoitella millä äänellä tahansa. (Laurel, 2013) Luonnollisessa vibratossa yleensä aaltoilun tempo eteneekin hitaasta nopeaan.

Ridd (2013) kertoo, kuinka tottua mahdollisimman luonnolliseen vibratoon. Aivot yleensä mieltävät vibraton aaltoilut parillisiksi luvuiksi. Tällöin se voi kuulostaa mekaaniselta. Hän neuvoo laittamaan metronomin päälle hitaaseen tempoon, jonka päälle soittamaan vibratoa viiden aaltoilun verran. Tällöin aivot tottuvat parittomaan aaltoilun määrään ja lopputuloksena on paljon luonnollisempi vibrato. (Ridd, 2013)

Baxtresserin (2020) soittamassa versiossa tulee hyvin esille, kuinka luonnollisesti hän muodostaa vibratonsa. Hänen soitossaan nuottien sävyn kuulee selkeästi ja vibraton värähtelyn painetta on minimoitu. Vibrato on hyvin nopeaa ja kapeaa, jonka vuoksi äänien todelliset sävyt kuuluvat musiikista selkeästi. Tällaista vibratoa ja sävyä havitellaan sooloa soittaessa, jotta saadaan luotua mahdollisimman herkkä ja eroottinen tunnelma. (Baxtresser, 2020)

Puolestaan Pahudin (2012) soittamasta versiosta voi huomata, kuinka hän ei muodosta juuri ollenkaan vibratoa soolon alussa. Mielestäni tämä kuulostaa

erittäin hyvältä, sillä hän onnistuu pitämään kuitenkin koko ajan musiikille suuntaa ja tunnelmaa. Hyvin yksinkertaistettu alku teki vaikutuksen minuun. (Pahud, 2012)

4 *Daphnis et Chloé*: rytmiikkaa ja joustavuutta vaativa huilusoolo

Tässä luvussa käsitellään Maurice Ravelin teoksen *Daphnis et Chloé* huilusoolon avulla musiikillista ilmaisua. Luvussa tulee esille myös muita soolon osalta tärkeitä niin teknisiä kuin musiikillisiakin asioita. Beynon (2020) kertoo videotallenteessaan, kuinka huilusoolo on täynnä hienoa tekstuuria ja sisältää paljon solistisia kohtia. Soolo on musiikillisesti ilmeikäs teos sekä teknisesti melko haastava. (Beynon, 2020) Teoksessa on monta huilusooloa, mutta tässä luvussa käsitelen niistä isointa, joka tulee esille teoksen lopussa.

Maurice Ravel (1875–1937) oli ranskalainen impressionismin ajan säveltäjä. Hänen sävellyksensä *Daphnis et Chloé* on baletti, joka oli tilattu Djagilevin yhtiöltä nimeltä *Ballet Russes*. Muita kuuluisia sävellyksiä tältä yhtiöltä ovat muun muassa tunnetut Stravinskyn baletit *Tulilintu*, *Petruška* ja *Kevätuhri*. *Daphnis et Chloé* -baletin ensi-ilta oli vuonna 1912. (Beynon, 2020)

Lyhkäisyydessään baletti perustuu muinaisen kreikkalaisen kirjailijan Longuksen pastoraaliseen tarinaan, joka kertoo intohimosta *Daphnis* ja *Chloé* hahmojen välillä. He olivat löytölapsia ja paimenet kasvattivat heidät Lesboksen saarella. Ensimmäinen osa kertoo *Daphnis* ja *Chloé* hahmojen ystäväystymisestä ja lopulta rakastumisesta. Merirosvot kuitenkin sieppasivat *Chloén*, jolloin *Daphnis* rukoili Panin jumalalta apua. Pan saapui merirosvojen leiriin ja käytti valtaansa pelotellakseen merirosvoja. Näin hän sai pelastettua *Chloén*. Viimeisessä osassa rakastavaiset saivat jälleennäkemisen ja heidät vihittiin pyhien nymfien alttarilla, minkä jälkeen he ja heidän ystävänsä esittivät riemukkaan tanssin ja loppuhuipentuman. (Ryan, ei pvm.)

4.1 Numero kolme soolon rakenteena

Beynon (2020) nostaa esille, kuinka soolossa numero kolme on keskeisessä osassa. Ravel on kirjoittanut alkuun kolme gis-nuottia, jotka kehittyvät tahti tahdilta ja joka kerta legatokaaren alla on yhä nopeampia nuotteja. Kun katsotaan tarkkaan näiden kolmen gis-nuotin kuviota, voi sitä pitää rakenteena koko soololle. Ensin soitetaan kolme gis-nuottia, jota seuraa kolme cis-nuottia. Tämän jälkeen tulee kolme h-nuottia, kolme dis-nuottia ja lopulta kolme d-nuottia (kuva 9). (Beynon, 2020)

The image shows a musical score for Maurice Ravel's 'Daphnis et Chloé', flute solo, measures 176-179. The score is in G major and 3/4 time. It features various dynamics (pp, mf, f, ppp, ff) and articulations (Cédez, Retenez, Retenu légèrement, Rall., au Mouv!, Pressez). The melody is marked with blue, green, and red circles highlighting specific notes and groups of notes. The score includes markings for 'Pte Fl.' and 'Gde Fl.', and a 'Solo' section starting at measure 176. The tempo is 'Très lent.' and the performance style is 'expressif et souple'.

Kuva 9 Maurice Ravel, *Daphnis et Chloé*, huilustemma, harjoitusnumero 176-179. (Ravel, 2023)

Beynon (2020) jatkaa ja kertoo, että soolossa piilee myös toinen syy, miksi numero kolme on tärkeässä roolissa. Kun katsotaan säestystä, huomataan, että kontrabassot soittavat pizzicatoa aina neljännellä ja ensimmäisellä iskulla (kuva

10). Tämä on myös pulssi soololle. Aina toisella iskulla kuullaan harpun ja jousien soittamat pizzicatot. Kolmannella iskulla ei kuitenkaan mikään muu liiku, kun huilu. Tulisi siis pitää huoli, että sormet soittavat sulavaa legatoa. Haasteena on se, että äänet ovat korkeassa rekisterissä. Etenkin cis-nuotin ja dis-nuotin legato voi olla haastava saada sulavaksi, sillä siinä laitetaan yhtäkkiä kaikki läpät kiinni, kun siirrytään cis-nuotilta dis-nuotille. Beynon (2020) huomauttaa, että voi auttaa, jos pitää oikean käden kolmannen ja neljännen sormen alhaalla jo cis-nuotin aikana. (Beynon, 2020)

176 Très lent *suites ie solo*

expressif et souple

1° Solo *p*

1° Fl. Fl. en sol

Cl.

F¹ et 2e B¹ 2^e

Cors

1er Hrp.

2me Hrp.

1er V^ous Div.

2es V^ous Div.

Alt. Div.

Vclles Div.

C. B. Div.

176 Très lent $\text{♩} = 66$ Chloé réapparaît et figure, par sa danse, les accents de la Flûte

Kuva 10 Maurice Ravel *Daphnis et Chloé*, partituuri, harjoitusnumero 176. (Ravel, 2023)

Sulavaa legatoa voi harjoitella monella eri tavalla. Hyvin tehokas harjoitus, joka vaikutti kaikista eniten lopputulokseeni, oli fluttering-tongue harjoitus. Samaa harjoitusta, jonka mainitsin jo luvussa 3, voi hyödyntää myös legaton harjoittelussa. Kun ilmavirta on tasaista ja kaikki äänet puhalletaan samalla tavalla, oli

kyse mistä äänestä vain, on yleensä legatokin sulava. Suosittelen siis tätä harjoitusta jokaiseen paikkaan, jossa on legatoa. Tämän lisäksi, sen sijaan, että ajattelee legatoa soittaessa itse ääniä, voi sen sijaan yrittää ajatella äänten välejä ja sitä, miten siirrymme ääneltä toiselle. Kyse sileässä legatossa onkin nimenomaan siitä, miten liikumme ääneltä toiselle. Tämä mielikuva on ollut toinen merkittävä harjoitustapa, joka toimi erinomaisesti minun harjoitteluprosessissani.

4.2 Musiikillinen tulkinta

Beynon (2020) kertoo, että solo on hyvin rytmisen ja se tulisi soittaa tarkasti. Haastetta tuo soolon joustavuus, tavoittelu leijuvasta äänestä ja laulavasta vibratosta. Helposti huilistit harhautuvat antamaan kaiken huomion äänen hyvään laatuun, vibratoon sekä oikeanlaiseen sävyyn. Nämä seikat eivät kuitenkaan merkitse mitään, jos solo on muuten soitettu epärytmisesti. Tätä huilusooloa on siis ehdottomasti syytä harjoitella metronomin kanssa. (Beynon, 2020)

Walkerin (2021) soittamasta versiosta voi kuulla, miten kauniisti hän tavoittaa juuri tämän Beynonin (2020) mainitseman leijuvan soinnin, mutta kuitenkin samalla soittaa tempossa kaikki rytmit juuri niin kuin ne ovat kirjoitettu. Walker (2021) käyttää vibratoa varovasti, jotta musiikki olisi yksinkertaisen ja elegantin kuuloista. Koska rytmien tulee olla tarkat, tulee sitäkin enemmän keskittyä fraseerauksen dynamiikan avulla. Walker fraseeraakin selkeästi muokaten jatkuvasti dynamiikkaa.

Beynon (2022) huomauttaa, että tahdissa 177 on hyvin pitkä cis-nuotti (kuva 13). Ääni sortuu helposti, jolloin kuuntelija saa sellaisen kuvan, että soolon loppu oli tässä. Kuuntelijaa hämätäkseen voi nuotin aloittaa pienellä diminuendolla, jonka jälkeen vaihtaa dynamiikan suuntaa ja tuoda nuotti takaisin crescendon avulla niin, että se melkein yhdistyy seuraavan fraasin kohoiskun cis-nuottiin. Pitkän nuotin aikana huilisti on varmasti ehtinyt näyttää kauniin vibration, mutta on oltava tarkkana, että seuraava kohoiskun cis-nuotti on yhtä kaunis

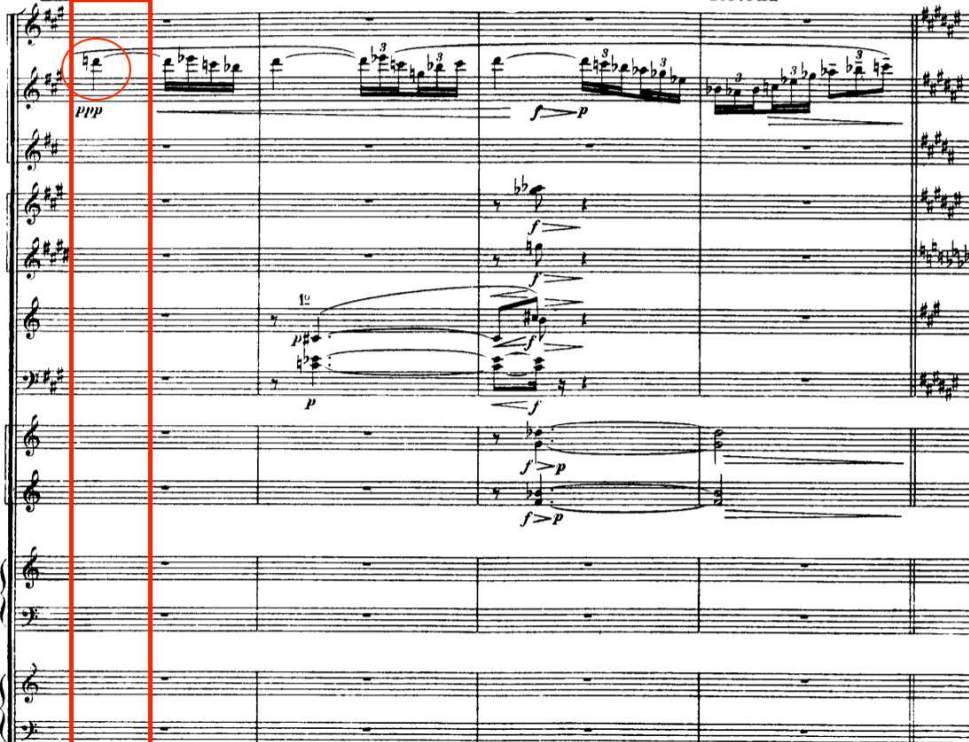
ja eläväinen. Kohotahdeissa yli päätään tulisi olla valppaana ja viedä niitä aina seuraavan tahdin ensimmäistä iskua kohden. (Beynon, 2022)

Kuva 11 Maurice Ravel *Daphnis et Chloé*, huilustemma, harjoitusnumero 177. (Ravel, 2023)

Harjoitusnumerossa 178 tapahtuu jotain, mitä ei koko soolon aikana ole aiemmin tapahtunut. Tässä kohdassa Ravel on ottanut hieman riskiä. (kuva 14) Huilu jätetään täysin yksin ensimmäisellä iskulla. Tämä luo todella erityisen tunnelman. Jotta ensimmäinen isku kuuluu ja on myös hyvässä vireessä, voi dnuotin soittaa flageoletti sormituksella. Se ei tuo pelkästään hyvää intonaatiota, vaan myös murto-osan verran enemmän vastusta ja on hieman enemmän peitetempi. Nämä molemmat seikat auttavat luomaan siitä jotain maagista. (Beynon, 2022)

178 **au Mouvt!** Retenu

P^{te} Fl. *ppp* *f* *p*

G^{tes} Fl. *ppp* *f* *p*

Fl. en sol.

Hrb.

Cor A.

Cl.

E♭12: B^{ous}

Cors

1re Hrp.

2me Hrp.

178 **au Mouvt!** Retenu

1res V^{ons} Div. arco *ppp* *pizz.*

2es V^{ons} Div. arco *ppp* *Unis pizz.* *mf* *f* *pizz.*

Alt. Div. arco *ppp* *Unis* *pizz.* *mf* *f*

Vclles Div. arco *ppp* *mf* *f*

C. B. Div. *ppp* *mf*

Kuva 12 Maurice Ravel *Daphnis et Chloé*, huilustemma, harjoitusnumero 178. (Ravel, 2023)

Musiikillinen ilmaisu ei ole yksiselitteinen käsite. Tutkin pitkään, miten tämä voidaan määritellä ja kuinka sitä voi harjoitella. Metsälä (2010) kirjoittaa opinnäytetyössään, että nuotteihin on hyvin vähän kirjoitettu musiikillista ilmaisua. Soittajan täytyy siis itse tehdä musiikista oman näköinen ja musiikillinen. (Metsälä,

2010, s. 22) Tämän vuoksi fraseeraus onkin aihe, jota ei voi täysin opettaa toiselle, sillä välttämättä opettajan musiikillinen näkemys ei vastaa oppilaan musiikillista näkemystä. Pasilan (2016) mukaan ei ole myöskään toivottavaa, että tulkinnassa matkitaan muita. Muista voi saada inspiraatiota omaan tulkintaan ja näin laajentaa musiikillista ajattelua. (Pasila, 2016, s. 11) Tulisi enemmänkin löytää keinoja, joilla omaa luovaa musiikillista ajattelua voisi edistää.

Koen, että musiikkia luodessa eniten hyötyä minulle olivat erilaiset mielikuvat. Jos musiikilla on jokin tarina, voi sitä myös käyttää hyödyksi. Esimerkiksi tässä *Daphnis et Chloé* -baletissa on selkeä tarina, josta voi inspiroitua musiikkia tulkittaessa. Jos kuitenkin musiikilla ei ole selkeää tarinaa, voi sellaisen luoda itse. Oli kyse mistä teoksesta tahansa, pyrin nykyään aina luomaan musiikille jonkun tarinan tai kuvan. Näin olen huomattavasti aktivoinut omaa musiikillista ajattelua.

5 Pohdinta

Kirjoitusprosessi oli minulle haastava, sillä työni aihe muokkautui hieman kirjoituksen alkuvaiheessa. Alun perin tarkoitukseni oli tehdä kokoelma huilusooloista, joita analysoin ja valmistan huilistit soittamaan. Musiikissa on kuitenkin niin paljon analysoitavaa, että aihetta oli pakko rajata tarkemmin. Niinpä päätin kirjoittaa jokaisen soolon suurimmista haasteista, joita huilisti kohtaavat.

Opinnäytetyöni tuloksista huomaa, kuinka tärkeää meille huilisteille on intonaatio, hengitystekniikka, sormitekniikka, vibrato sekä musiikillinen tulkinta. Nämä ovat huilistin peruspilarit, joita tarvitaan niin soolojen kuin muunkin huilumusiikin harjoittelussa. Huomasin myös, kuinka harjoitteluprosessissa tulee olla kärsivällinen. Muutoksiin tottuminen vie yllättävän kauan aikaa.

Beethovenin kolmannen sinfonian huilusoolossa haasteeksi nousi intonaatio. Siihen liittyvät haasteet liittyvät lähinnä epätasaiseen uloshengityksen voimakkuuteen sekä hankaluuteen erottaa puhdas ja epäpuhdas. Tätä voi kaikessa yk-

sinkertaisuudessaan parantaa hyvällä ansatsilla eli huuliotteella. Ylä-ääniä soittaessa tulisi ajatella puhallusta alaspäin, kun taas alääniä soittaessa puhallusta ylöspäin. Lisäksi uloshengityksen tasaisuuteen vaikuttaa huomattavasti keskivartalon tuki. Huilisteille on myös olemassa useita apusormituksia ylärekisterin yleensä liian korkeiksi jääneiden äänien avuksi.

Lisäksi sorminäppäryyden haasteena tuli esille liian paniikinomainen ja hätäinen soitto. Tällöin usein sormet ja kielitys liikkuvat eri tahtiin, joka aiheuttaa ongelmia. Kun harjoittelin erilaisten rytmien avulla sekä metronomin kanssa, huomasin selkeitä tuloksia.

Debussyn teoksen *Faunin iltapäivän* suurimpina haasteina oli hyvä hengitystekniikka sekä luonnollinen vibrato. Kun hengitystä ajattelee enemmän alas, saa usein hengitettyä luonnollisesti syvempään, eikä hengitys jää pinnalliseksi. Hengitystä kehittävä harjoitus on esimerkiksi fluttering-tongue harjoitus, jonka avulla tarvitsemme vähän ilmaa, mutta paljon tilaa. Tämän harjoituksen myötä hengitysvälini piteni, joka auttoi minua haastavassa *Faunin iltapäivä* soolossa. Luonnollista vibratoa edisti huomattavasti parittomien aaltoilujen ajattelu.

Ravelin teoksessa *Daphnis et Chloe* haastetta puolestaan toi musiikillinen ilmaisuus. Koin tämän luvun kaikista haastavimmaksi kirjoittaa. Fraseeraus, musiikillisuus ja tulkinta ovat hyvin laajoja ja vaikeita käsitteitä. Päälimmäisenä nousi kuitenkin esille se, kuinka musiikillista ilmaisua jokaisen tulee työstää itse. Kuukaan ei voi sitä toiselle kertoa, miten jotain teosta tulisi tulkita. Tulkintaa edistäviä harjoitteita löysin kuitenkin muutamia. Tehokkain minulle näistä oli ehdottomasti erilaiset mielikuvat. Loin erilaisia mielikuvia musiikille, joka edisti omaa musiikillista tulkintaa huomattavasti.

Koen, että opinnäytetyöni esittää selkeästi huilisteille haastavia teknisiä ja musiikillisia aiheita sekä antaa monelle huilistille uusia näkökulmia näiden harjoitteluun. Tutkimus myös auttaa huilisteja ymmärtämään itse soolojen haasteista enemmän. Toin työssäni ilmi haasteita, joita huilistit yleensä kohtaavat harjoittellessaan esiteltyjä huilusooloja. Voi olla, että joillekin nämä kaikki eivät tuota niin

paljon haasteita kuin toisille. Lisäksi käsittelen tässä opinnäytetyössä omasta mielestäni tehokkaita harjoitusmetodeja.

Haluaisin tulevaisuudessa kehittää tietämystä siitä, mitä soittaa. Harvoin teosta soittaessa tutkitaan niiden taustoja tai analysoidaan sen syvällisemmin. Mielestäni olisi kuitenkin tärkeä ymmärtää mitä soittaa ja miten. Esimerkiksi musiikille olisi tärkeä luoda tarina tai ottaa selvää jo valmiista tarinasta. Tämä helpottaa omaa musiikillista ilmaisua. Toinen asia, jota haluaisin kehittää, on laajempaa ja perustellumpaa opettamista. Koin, että minulla oli tietenkin jonkin verran tietoa työni aiheista, mutta työtä tehdessä tuli ilmi paljon uutta tietoa.

Kokonaisuudessa opinnäytetyön teko oli minulle mieleistä ja hyvin antoisaa. Opinnäytetyön alussa minulla ei ollut kovinkaan kattavaa käsitystä sooloista tai ylipäätään siitä, mikä niissä on haastavaa. Tutkiessani huilistin haasteita sain itsekin paljon uutta näkökulmaa harjoitteluun. Pystyn nyt myös paremmin perustelemaan, miksi jokin asia on haastava ja miten sitä voi harjoitella.

Lähteet

AbsolytelyPahud. (26.9.2013). *Emmanuel Pahud Flute solo from Beethoven's 3rd Symphony* [video]. YouTube.

https://www.youtube.com/watch?v=mie7Ae_3NwU

Austin. (2017). *BEETHOVEN'S EROICA: The First Great Romantic Symphony*. Kirkus Reviews.

<https://www.proquest.com/docview/1962717569/3994D1408B8B46ACPQ/3?accountid=11363>

Baxtresser, J. [Jeanne Baxtresser]. (17.11.2020). *Debussy – Prelude to the Afternoon of a Faun | Baxtresser | Orchestral Excerpts for Flute* [video]. YouTube.

<https://www.youtube.com/watch?v=WhV6RIOjD0c>

Beethoven, L. V. 2023. 3rd Symphony. Complete score. https://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/a/a6/IMSLP52766-PMLP02581-Beethoven_Werke_Breitkopf_Serie_1_No_3_Op_55.pdf

Beethoven, L. V. 3rd Symphony. Flute part. <https://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/1/13/IMSLP440298-PMLP02581-Flutes.pdf>

Beynon, E. [Emily Beynon]. (16.7.2020). *Beethoven 3 "Eroica": Orchestral flute TUTORIAL* [video]. YouTube.

<https://www.youtube.com/watch?v=vm8QkY2DTV0>

Beynon, E. [Emily Beynon]. (10.9.2020). *DAPHNIS & CHLOÉ – orchestral flute tutorial* [video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=S6_5C6Cqmi0

Debussy, C. 2023. *Afternoon of a Faun*. Imslp. Complete score.

[https://s9.imslp.org/files/imglnks/usimg/4/40/IMSLP14736-Debussy_-_Prélude_à_l'après-midi_d'un_faune_\(orch._score\).pdf](https://s9.imslp.org/files/imglnks/usimg/4/40/IMSLP14736-Debussy_-_Prélude_à_l'après-midi_d'un_faune_(orch._score).pdf)

Erkkilä, A. (2012). Huilistin hengityksen periaate ja sen opettaminen lauluopetuksen metodein. Opinnäytetyö. Lahden Ammattikorkeakoulu.

FluteSolos. (27.9.2021) RAVEL - Daphnis et Chloé - Flute Solo (Walker) [video]. <https://www.youtube.com/watch?v=OCplcQ9gtKM>

Gallen, C. (25.11.2018). Breath Support: The Why, What and How... *The Flute Coach*. <https://www.theflutecoach.com/breath-support-flute/>

Laakso, K. & Lappalainen, H. (10.6.2014). Intonaatio – Huilulla ja klarinetilla kohti sävelpuhtautta! *jamk*. <https://verkkolehdet.jamk.fi/openstage/2014/06/intonaatio-huilulla-ja-klarinetilla-kohti-savelpuhtautta/>

LaCoste, E. [American Youth Symphony]. (16.2.2022). *Flute Audition Prep: DEBUSSY Afternoon of a Faun | Opening Solo* [video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=HYdCq9spBh4>

Louke, P. (2004). Teaching the Basics of Good Intonation. *Phyllis Avidan Louke*. <https://www.phyllislouke.com/resources/articles/teaching-the-basics-of-good-intonation/>

McBrearty, A. (2.7.2020). How to Play Fast Flute Passages Cleanly. *DoctorFlute*. <https://doctorflute.com/how-to-play-fast-flute-passages-cleanly/>

Metsälä, J. (2010). Alexander-tekniikka huilunsoiton oppimisen ja opettamisen apuna. Opinnäytetyö. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.

Pahud, E. [Berliner Philharmoniker]. (31.7.2012). *Debussy: Prélude à l'après-midi d'un faune / Rattle · Berliner Philharmoniker* [video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=CipRfYTwd0s>

Pasila, M. (2016). *Huilusoolot ohjelmallisessa orkesterimusikissa*. [opinnäytetyö, Metropolia Ammattikorkeakoulu]. Theseus. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/118555/Pasila_Maisa.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Ravel, M. 2023. *Daphnis et Chloé*. Imslp. Complete score. [https://vmlr.imslp.org/files/imglnks/usimg/5/58/IMSLP13069-Ravel - Daphnis et Chloe \(complete score\).pdf](https://vmlr.imslp.org/files/imglnks/usimg/5/58/IMSLP13069-Ravel_-_Daphnis_et_Chloe_(complete_score).pdf)

Ridd, L. (2013). Developing Good Flute Playing in Individuals and in the Section. *Canadian Winds*.
<https://www.proquest.com/docview/1370703064/BAEB616C9685494APQ/6?accountid=11363>

Ryan, M. (ei pvm.). Daphnis and Chloé. *LA Phil*. <https://www.laphil.com/musicdb/pieces/287/daphnis-and-chloe>

Schwarm, B. (12.12.2016). Eroica Symphony. *Britannica*. <https://www.britannica.com/topic/Eroica-Symphony>